

Vår dato: 10.2.17 **Vår ref.:** 16/00657-2 **Saksbehandler:** Anna Sollien
Deres dato: 14.12.16 **Deres ref.:** 16/7883 ES AIK/mk

Høringssvar – politiets adgang til bruk av tvang ved ransaking av datasystem for å få tilgang til datasystemet ved biometrisk autentisering

PF viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 14. desember 2016 om endringer i straffeprosessloven.

Innledningsvis vil PF bemerke at vi støtter Justis- og beredskapsdepartementet forslag til endringer med ny bestemmelse i straffeprosessloven der politiet, ved ransaking eller beslag av datasystem, gis adgang til bruk av tvang overfor mistenkte eller tredjemann for å få tilgang til datasystemet ved biometrisk autentisering. PF mener at det i lys av teknologisk utvikling og av dagens teknologiske løsninger er helt nødvendig å sikre politiets yrkesutøvelse ved å få på plass en lovhjemmel som gir mulighet til å pålegge slik autentisering, og om nødvendig ved bruk av tvang. Vi støtter også at politiet i forlengelsen av dette ved ransaking av datasystem kan pålegge enhver å gi tilgang til systemet ved bruk av biometrisk autentisering.

Departementet ønsket særlig høringsinstansenes syn på hvor beslutningsmyndigheten bør være. PF mener at det vil være avgjørende at politiet på stedet har myndighet til å si slike pålegg, samt og beslutte bruk av tvang. Hovedargumentet for dette mener vi er at det er kritisk at politiet sikres adgang så raskt som mulig, for å unngå og miste materiale som befinner seg på et datasystem før dette endres og fjernes, noe som i lys av dagens teknologi kan gjøres hurtig og enkelt. Vi kan ikke se at andre enn politiet på stedet kan sikre dette. I tillegg er det slik at hver enkelt polititjenestemann- og kvinne har kompetansen i dag til å beslutte bruk av makt og tvang i forbindelse med gjennomføring av ransaking, herunder husransaking eller ransaking av person. PF mener at dette vil være et lite inngripende og kortvarig tvangsbruk. Samtidig vil effekten av dette også kunne ha stor verdi for oppklaring av kriminalitet. PF støtter derfor departementets syn om at beslutning om å anvende makt ovenfor mistenkte for å få åpnnet datasystem, skal treffes av politiet på stedet.

På spørsmålet om hvem tvangshjemmelen bør gjelde overfor, mener PF i likhet med Straffeprosessutvalget at tvang bør kunne benyttes ovenfor enhver som motsetter seg pålegg om biometrisk autentisering når det er nødvendig for å gjennomføre tvangstiltak. Etter dagens straffeprosesslov § 199a, er det ikke noen reell straffetrussel tilknyttet pliktene som paragrafen omfatter. Derfor vil påleggene kunne miste sin virkning dersom politiet ikke samtidig gis adgang til å følge opp med tvang.

PF støtter departementets forslag med å innta lovendringen i straffeprosessloven § 199a. Det bør vurderes nærmere om det er mest hensiktsmessig å henvise til dette i kapittel om beslag (kapittel 16) eller i straffeprosesslovens kapittel om ransaking (kapittel 15). PF mener at det er viktig at slike pålegg og eventuelle tvangsmessige tiltak skal kunne gjennomføres uavhengig av om det knyttes til beslag- eller ransakingsbestemmelsene i straffeprosessloven.

Med vennlig hilsen

Politiets Fellesforbund